

1766

De motu corporis ad duo centra virium fixa attracti

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "De motu corporis ad duo centra virium fixa attracti" (1766). *Euler Archive - All Works*. 301.

<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/301>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

DE
MOTV CORPORIS
AD DVO CENTRA VIRIVM FIXA ATTRACTI.

Auctore
L. EVLERO.

I.

Cum nunc quidem nullum amplius dubium superfit, quin corpora coelestia perinde moveantur, ac si se mutuo attraherent in ratione reciproca duplicata distantiarum theoria Astronomiae ad summum fastigium eueheretur, si motum quocunque corporum se mutuo in ista ratione attrahentium definire liceret. Hinc Astronomiae perfectio a Mechanica est expectanda, ex cuius principiis cum motus illi facile ad aequationes differentiales reuocentur, totum negotium ab Analyfi pendet, eaque eius parte, quae in resolutione aequationum differentialium consumitur. Quae ergo in Astronomia nondum satis sunt explorata, eorum cognitio ex sola Analyfi est haurienda, cuius adhuc insignis promotio desideratur, antequam vel vnici phaenomeni perfectam explicationem reddere valeamus.

2. Quod autem in hoc negotio adhuc praestare licuit, tam exiguam vniuersae theoriae particulam complectitur, quae fere pro nihilo sit reputanda; plus enim ab Auctoribus, qui hoc argumentum tractauerunt, non est effectum, quam vt motum tantum duorum

duorum corporum, quae se mutuo in ratione reciproca distantiarum duplicata attrahunt, accurate definire docuerint. Statim ac tria corpora se hac lege attrahentia proponuntur, qui tamen casus a scopo praefixo adhuc longissime abest, cum numerus corporum in mundo se mutuo attrahentium sit maximus; omnia artificia, quae quidem adhuc in Analyfi sunt inuenta, ei enodando minime sufficiunt. Et qui hoc problema sunt aggressi, plus non praestiterunt, quam ut casu, quo vnius corporis vis prae duobus reliquis valde est exigua, eorum motus vero tantum proxime assignauerint.

3. Ex hoc fonte omnia sunt hausta, quae adhuc de motu Lunae, ac de perturbationibus, quibus motus planetarum afficiuntur, sunt explorata, ubi commodè vñ venit, ut vis, qua Luna ad Terram vrgetur, plurimum superet vim ad Solem directam, in planetis autem vis ad Solem tendens multo maior sit viribus, quibus in se inuicem agunt. Quae circumstantia nisi accederet, omnis opera in motuum determinatione frustra impenderetur. Quod ad Lunam attinet, cuius motum adhuc per approximationes satis exacte definire licuit, si longius a Terra esset remota, non video, quomodo vix ullam eius motus notitiam adipisci possemus, si scilicet tam longe a Terra esset remota, ut sortem satellitis Terrae esset amissura, iam in ordinem planetarum primariorum transitura. Tum nimirum eius motus mediam quandam legem sequeretur inter motum satelliti telluris et motum planetae primarii, cuius autem rationem vix vñlo modo perspicere liceret, quandoquidem approximationibus nullus amplius locus relinqueretur.

4.

4. Quod si Luna Terrae esset vicinior, quam re vera est, vis perturbans a Sole profecta minueretur, ideoque Luna in motu suo circa Terram exactius leges *Keplerianas* sequeretur; aberrationes autem facilius certiusque definirentur. Quo longius autem Lunam a Terra remoueri fingamus, eo maiores aberrationes eius motum inquinabunt, quoad in eiusmodi regionem perueniat, ubi vis ad Solem tendens multum superet vim Terrae, ibique quasi Terram deferens, incipiet rationem motus planetarum primariorum sequi, verum tamen quasdam adhuc perturbationes a vi Terrae patietur, quas denuo, sed alio modo, per approximationes inuestigare licebit; perinde ac perturbationes in motibus planetarum primariorum repraesentari solent.

5. Motus autem Lunae maxime foret indeterminabilis, si quater vel quinquies a Terra magis esset remota, quam re vera est, ac si creatori libuisset, Lunae motum in tali regione assignare, Astronomi certe miris modis in eius inuestigatione, ac fortasse in cassum, defatigarentur, qui cum nunc sine auxilio Theoriae locum Lunae ad datum tempus sine notabili errore definire haud potuerint, eo casu semper in Lunae locis assignandis enormes errores essent commissuri, etiamsi fortasse innumerabiles observationes collegissent. Quin etiam ne suspicari quidem licet, qualem formam tum tabulis Astronomicis induci conveniret; neque patet, quomodo tabula mediorum motuum construi queat, cum eos neque ad Terram, neque ad Solem, referre liceat, multo minus intelligitur, quibusnam argumentis pro anomaliis definiendis esset utendum. Ita tanquam eximium Astro-

Tom. X. Nou. Comm.

D d

nomiae

nomiae commodum spectare debemus, quod in systemate saltem nostro solari non eiusmodi dentur corpora, de quibus dubium sit, vtrum planetis primariis an secundariis annumerari debeant.

6. In crassissima autem ignorantia circa motus coelestes versaremur, si ipsa Terra ita inter reliqua corpora fuisset disposita, ut neque legem planetarum primariorum neque secundariorum sequeretur; quoniam tum motus Solis apparens, cui cognitio reliquorum motuum innititur, nobis omnino esset inexplicabilis, quamvis plurium saeculorum observationes collegissemus. Unica via ad Astronomiae notitiam perveniendi utique per Analysin pateret, cuius beneficio problema de motuum pluriumque corporum se mutuo attrahentium resolveri deberet, neque hoc subsidio destituti quicquam in hac scientia praestare possemus. Verum etiamnum solutio huius problematis summam esset allatura utilitatem, dum motus coelestes, quos iam proxime tantum agnoscere datur, accurate assignare valeremus; ita ut tum demum Astronomiae studium ad summum perfectionis gradum euehi sit censendum.

7. Cum igitur evolutio casus plurium corporum nequicquam ante sit expectanda, quam casus trium fuerit expeditus, hic tanquam fundamentum plenioris cognitionis astronomicae spectari debet, qui propterea omnino dignus est iudicandus, ad cuius resolutionem omnes Geometrae vires suas coniunctim impendant. Maximae quidem occurrunt difficultates, quas frustra adhuc superare conati sunt Geometrae, verum fructu inde

inde sperandi nimis sunt pretiosi, quam ut ab ulteriori investigatione deterreri quemquam conveniat. Ac si hoc ipsum problema tentantes omnes vias penetrandi occlusas offendimus, quod in aliis laboribus saepe vltui fuit adminiculum, dum tractatio aliarum quaestionum affinium tandem ad quaesitum scopum perduxit, eodem et hic utamur, atque vires in aliis quaestionibus similibus, etiam si per se nullum vltum habiturae videantur, exercēamus, certa spe freti, inde quicquam luminis ad tenebras illas dissipandas esse affulsurum.

8. Hoc igitur institutum sequens, istud problema Tab. III.
Fig. 1. tractandum suscepi, ut propositis duobus corporibus fixis motum tertii cuiusdam corporis, quod ad utrumque attrahatur, investigarem. Sint scilicet corpora fixa in A et B, quorum massae iisdem litteris A et B indicentur, tertium autem corpus, cuius motum in eodem plano cum punctis A et B absolui assumo, iam elapso aliquo tempore t versetur in M, cuius motus assignari debeat. Quod problema, etsi in mundo casus similis non occurrat, similibus tamen difficultatibus, atque id cui uniuersa Astronomia innititur, implicatum deprehenditur, quae autem propterea, quod hic duo corpora A et B immota finguntur, facilius superari posse videntur; casu enim continet aliquos per se perspicuos, quorum consideratio ad evolutionem generalem perducere videatur.

9. Primum enim obseruo, si massa alterius corporis A vel B euanescat, motum corporis M leges *Keplerianas* esse secuturum, ita ut sectionem conicam

D d 2

circa

circa alterutrum punctum B vel A esset descripturum. Quod idem proxime eueniet, si corpus M ita fuerit proiectum, ut alteri corpori maneat valde vicinum, ab altero autem tantopere semper distet, ut vis eo tendens prae altera sit minima. Vnde patet motum eo magis a regulari *Keplerianis* abhorrere, quominus distantiae a punctis A et B futurae sint inaequales; hocque casu motus corporis M non adeo dissimilis videtur ei, quem secuturus esset, si corpora A et B non forent fixa, ut inde nihil luminis sperari posset. Tum vero etiam hic notari meretur casus, quo ambo corpora A et B inter se sunt aequalia, corpusque M ita mouetur, ut eius orbita ad ambo aequaliter referatur; hoc enim casu motus quoque in sectione conica fieri deprehendetur.

10. His igitur obseruatis statuamus distantiam constantem $AB = a$, et variables $AM = v$, $BM = u$; tum vero demisso ab M in AB perpendicularo MP, sit $AP = x$, et $PM = y$, hincque $BP = a - x$ et

$$v = \sqrt{xx + yy} \text{ atque } u = \sqrt{(a-x)^2 + yy}.$$

Cum iam vis acceleratrix, qua corpus M ad A attrahitur, sit $\frac{A}{v^2}$, et qua ad B attrahitur ut $\frac{B}{u^2}$, hinc nascetur vis secundum directionem $PA = \frac{Ax}{v^3} - \frac{B(a-x)}{u^3}$ et secundum directionem $MP = \frac{Ay}{v^3} + \frac{By}{u^3}$; ex quibus sumto elemento temporis dt constante principia mechanica has suppeditant formulas:

$$\text{I. } ddx = -2g dt^2 \left(\frac{Ax}{v^3} - \frac{B(a-x)}{u^3} \right)$$

$$\text{II. } ddy = -2g dt^2 \left(\frac{Ay}{v^3} + \frac{By}{u^3} \right)$$

quae

quae motus determinationem continent, vbi g est certa quaedam quantitas constans pro mensuris absolutis introducta.

11. Cum neutra harum aequationum integrationem admittat, videndum est, num eas ita inter se combinare liceat, vt inde aequatio integrabilis exsurgat, hocque duplici modo praestari necesse est. Atque vna quidem huiusmodi combinatio in promptu est; priore enim per dx et altera per dy multiplicata summa prodit $dx ddx + dy ddy = 2g dt^2 \left(\frac{A(xdx + ydy)}{v^3} + \frac{B(ydy - (a-x)dx)}{u^3} \right)$ quae ob $v dv = xdx + ydy$ et $u du = ydy - (0-x)dx$ abit in hanc

$$dx ddx + dy ddy = -2g dt^2 \left(\frac{A dv}{v^2} + \frac{B du}{u^2} \right)$$

cuius integralis, introducta noua constante, est

$$dx^2 + dy^2 = 4g dt^2 \left(\frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a} \right)$$

vbi cum $V(dx^2 + dy^2)$ elementum curuae a corpore M tempusculo dt descriptae exprimat, erit $\frac{V(dx^2 + dy^2)}{dt}$ vera corporis M celeritas, quae ergo per distantias v et u commode determinatur.

12. Vna integratione expedita, vt aliam insuper exploremus, elidamus ex formulis primo inuentis alteram massam, sicque obtinebimus has aequationes:

$$(a-x)ddy + yddx = -2g dt^2 \cdot \frac{Aay}{v^3}$$

$$x ddy - y ddx = -2g dt^2 \cdot \frac{Bay}{u^3},$$

vnde quidem parum lucri consecuturi videmur. Verum si perpendamus esse

$$d \cdot \frac{x}{v} = \frac{(xx + yy)dx - x(xdx + ydy)}{v^3} = \frac{y(ydx - xdy)}{v^3} \text{ et}$$

$$d \cdot \frac{a-x}{u} = -\frac{dx((a-x)^2 + yy) - (a-x)(ydy - (a-x)dx)}{u^3} = -\frac{y(ydx + (a-x)dy)}{u^3}$$

D d 3

multi-

multiplicemus priorem per $xdy - ydx$ et posteriorem per $(a-x)dy + ydx$, habebimusque

$$(xdy - ydx)((a-x)ddy + yddx) = 2gAadt^2 \cdot d\frac{x}{v}$$

$$((a-x)dy + ydx)(xddy - yddx) = 2gBadt^2 \cdot d\frac{a-x}{u}$$

13. Cum iam sit $(a-x)ddy + yddx = d((a-x)dy + ydx)$ et $xddy - yddx = d(xdy - ydx)$, commodè evenit, ut summa harum aequationum sit integrabilis, integrali prodeunte:

$$(xdy - ydx)((a-x)dy + ydx) = 2gadt^2 \left(\frac{Ax}{v} + \frac{B(a-x)}{u} + D \right)$$

ficque problema iam perduximus ad resolutionem aequationum differentialium primi gradus, quousque in solutione problematis de tribus corporibus mobilibus perungere adhuc non licuit. Quodsi iam elementum temporis dt hinc elidamus, peruenimus ad hanc aequationem simpliciter differentialem:

$$a(dx^2 + dy^2) \left(\frac{Ax}{v} + \frac{B(a-x)}{u} + D \right) = 2(vdy - ydx)((a-x)dy + ydx) \left(\frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a} \right)$$

inter binas variables x et y , qua natura curvae quaesitae determinatur; ita ut nunc quidem totum negotium ad resolutionem aequationis differentialis primi gradus sit perductum, quo in genere Analysis iam eximiis adminiculis est instructa.

14. Duo autem hic obstacula occurrunt, alterum quod differentialia dx et dy ad duas dimensiones ascendant, alterum vero in quantitatibus irrationalibus v et u consistit. Quo haec obstacula facilius vincere queamus, ponamus

ponamus angulos $BAM = \zeta$, $ABM = \eta$, eritque
 $x = v \cos. \zeta$; $y = \sin. \zeta = u \sin \eta$; et $a - x = u \cos. \eta$, unde colligitur

$$dx^2 + dy^2 = dv^2 + vv d\zeta^2 = du^2 + uu d\eta^2$$

$$x dy - y dx = vv d\zeta \text{ et } (a - x) dy + y dx = uu d\eta$$

quibus valoribus aequatio nostrae ad hanc formam simpliciore reducitur:

$$a(dv^2 + vv d\zeta^2) A \cos. \zeta + B \cos. \eta + D = 2vvuu d\zeta d\eta \left(\frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{a} \right).$$

Porro autem ob $v = \frac{a \sin. \eta}{\sin. (\zeta + \eta)}$, et $u = \frac{a \sin. \zeta}{\sin. (\zeta + \eta)}$ erit $x = \frac{a \cos. \zeta \sin. \eta}{\sin. (\zeta + \eta)}$
 et $y = \frac{a \sin. \zeta \sin. \eta}{\sin. (\zeta + \eta)}$, hincque $dx = - \frac{a d\zeta \sin. \eta \cos. \eta + a d\eta \sin. \zeta \cos. \zeta}{\sin. (\zeta + \eta)^2}$
 et $dy = \frac{a d\zeta \sin. \eta + a d\eta \sin. \zeta}{\sin. (\zeta + \eta)^2}$, unde fit $dx^2 + dy^2$
 $= \frac{aa(d\zeta^2 \sin. \eta^2 + d\eta^2 \sin. \zeta^2 - 2d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta \cos. (\zeta + \eta))}{\sin. (\zeta + \eta)^4} = dv^2 + vv d\zeta^2.$

15. Si ope horum valorum aequationem nostram ad solos binos angulos ζ et η reducamus, nanciscemur:

$$\begin{aligned} & (d\zeta^2 \sin. \eta^2 + d\eta^2 \sin. \zeta^2 - 2d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta \cos. (\zeta + \eta)) (A \cos. \zeta \\ & \quad B \cos. \eta + D) \\ & = 2d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta \left(\frac{A \sin. (\zeta + \eta)}{\sin. \eta} + \frac{B \sin. (\zeta + \eta)}{\sin. \zeta} + C \right) \\ & = 2d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta (A \sin. \zeta \sin. (\zeta + \eta) + B \sin. \eta \sin. (\zeta + \eta) \\ & \quad + C \sin. \zeta \sin. \eta) \end{aligned}$$

quae reuocatur ad hanc formam multo simpliciore:

$$\begin{aligned} & (d\zeta^2 \sin. \eta^2 + d\eta^2 \sin. \zeta^2) (A \cos. \zeta + B \cos. \eta + D) = 2d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta \\ & \quad (A \cos. \eta + B \cos. \zeta + C \sin. \zeta \sin. \eta + D \cos. (\zeta + \eta)). \end{aligned}$$

Vel

Vel ob $\cos. (\zeta + \eta) = \cos. \zeta \cos. \eta - \sin. \zeta \sin. \eta$ statuamus
 $C - D = E$, vt. habeamus:

$$d\zeta^2 \sin. \eta^2 + d\eta^2 \sin. \zeta^2 = \frac{2 d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta (A \cos. \eta + B \cos. \zeta + D \cos. \zeta \cos. \eta + E \sin. \zeta \sin. \eta)}{A \cos. \zeta + B \cos. \eta + D}$$

vnde si ponamus breuitatis gratia

$$A \cos. \eta + B \cos. \zeta + D \cos. \zeta \cos. \eta + E \sin. \zeta \sin. \eta = P \text{ et}$$

$$A \cos. \zeta + B \cos. \eta + D = Q$$

deducimus radicem extrahendo:

$$\frac{d\zeta \sin. \eta}{d\eta \sin. \zeta} = \frac{P \pm \sqrt{(P^2 - QQ)}}{Q}.$$

1.6. Cum nulla via pateat huiusmodi aequationes
 resoluendi, contemplemur casus, quibus resolutio est
 in potestate, qui sunt, quando vel $A = 0$, vel $B = 0$;
 tametsi enim etiam his casibus aequatio postrema pa-
 rum tractabilis videtur, tamen ex formulis principalibus
 solutio facile deducitur. Si enim ponamus $B = 0$,
 prior integratio praeberet:

$$dx^2 + dy^2 = 4g dt \left(\frac{A}{v} + \frac{C}{a} \right)$$

tum vero ex §. 12. ob $B = 0$ impetramus

$x dy - y dx = 0$ hincque $x dy - y dx = \text{Const. } dt$
 ponamus ergo $(x dy - y dx)^2 = 4g F a dt^2$, fietque

$$F a (dx^2 + dy^2)^2 = 2 (x dy - y dx)^2 \left(\frac{A}{v} + \frac{C}{a} \right) = v^4 d\zeta^2 \left(\frac{A}{v} + \frac{C}{a} \right)$$

et factis substitutionibus supra indicatis:

$$F (d\zeta^2 \sin. \eta^2 + d\eta^2 \sin. \zeta^2 - 2 d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta \cos. (\zeta + \eta)) \\ = d\zeta^2 \sin. \eta^2 \left(\frac{A \sin. (\zeta + \eta)}{\sin. \eta} + C \right)$$

feu

$$d\zeta^2 \sin. \eta^2 \left(1 - \frac{A \sin. \eta \sin. (\zeta + \eta) - C \sin. \eta^2}{F} \right) + d\eta^2 \sin. \zeta^2 \\ = 2 d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta \cos. (\zeta + \eta) \\ \text{cuius}$$

cuius quidem resolutio vix facilius videtur, quam praecedentis; at extracta radice quadrata satis fit manifesta.

17. Verum antequam ad hanc ultimam aequationem inter ζ et η pertigimus, iam affecuti eramus aequationem duabus tantum litteris v et ζ constantem, hanc:

$$Fa(dv^2 + vv d\zeta^2) = v^2 d\zeta^2 \left(\frac{A}{v} + \frac{C}{a} \right)$$

ex qua statim elicitur

$$Fadv^2 = vv d\zeta^2 \left(Av + \frac{Cvv}{a} - Fa \right) \text{ seu}$$

$$Fadv^2 = v^2 d\zeta^2 \left(\frac{C}{a} + \frac{A}{v} - \frac{Fa}{vv} \right)$$

vnde fit

$$\frac{dv}{v} \sqrt{Fa} = d\zeta \sqrt{\left(\frac{C}{a} + \frac{A}{v} - \frac{Fa}{vv} \right)}$$

ex qua indoles sectionum conicarum more solito elici solet. Posito nempe $\frac{v}{a} = \frac{z}{a}$, fit

$$-dz = d\zeta \sqrt{\left(\frac{C+Az}{F} - zz \right)}, \text{ vnde sequitur}$$

$$\zeta + \alpha = \text{Arc. cos. } \frac{2Fz - A}{\sqrt{AA + 4CF}}$$

$$\text{hincque } 2Fz = A + \cos.(\zeta + \alpha) \cdot \sqrt{AA + 4CF}$$

$$\text{ita vt fit } v = \frac{2Fa}{A + \cos.(\zeta + \alpha) \cdot \sqrt{AA + 4CF}} = \frac{a \sin. \eta}{\sin.(\zeta + \eta)}$$

18. Hinc ergo aequatio integralis inter angulos ζ et η ita exprimitur, vt fit

$$\frac{2F \sin.(\zeta + \eta)}{\sin. \eta} = A + \cos.(\zeta + \alpha) \cdot \sqrt{AA + 4CF}$$

seu, quo ex dato angulo ζ angulus η facilius inueniri possit, ob $\sin.(\zeta + \eta) = \sin. \zeta \cos. \eta + \cos. \zeta \sin. \eta$, erit

$$2F \sin. \zeta \cot. \eta + 2F \cos. \zeta = A + \cos.(\zeta + \alpha) \cdot \sqrt{AA + 4CF}$$

seu mutata forma constantium:

$$\cot. \eta + \cot. \zeta = \frac{A + M \cos. \zeta + N \sin. \zeta}{2F \sin. \zeta}$$

Tom. X. Nou. Comm.

E e

Atque

Atque hinc simul intelligimus, si ponamus $A=0$, fore

$$\cot. \zeta + \cot. \eta = \frac{B + M' \cos. \eta + N' \sin. \eta}{2 F' \sin. \eta}.$$

Quare iam constant formae, ad quas integrale aequationis differentialis §. 15. datae casibus vel $A=0$ vel $B=0$ perducatur, quo ipso via ad haec integralia perveniendi inuestigari poterit.

Pro casu $B=0$.

19. Hoc casu aequatio nostra principalis §. 15. inuenta abit in hanc formam:

$$d\zeta^2 \sin. \eta^2 + d\eta^2 \sin. \zeta^2 = \frac{2 d\zeta d\eta \sin. \zeta \sin. \eta (A \cos. \eta + D \cos. \zeta \cos. \eta + E \sin. \zeta \sin. \eta)}{A \cos. \zeta + D}$$

cuius ergo nouimus integram huiusmodi formam esse habituram:

$$\cot. \eta + \cot. \zeta = \frac{A + M \cos. \zeta + N \sin. \zeta}{2 F \sin. \zeta}$$

$$\text{seu breuius } \cot. \eta = \alpha + \frac{\beta + \gamma \cos. \zeta}{\sin. \zeta}$$

quae igitur quomodo ex differentiali sit eruenda, inuestigari oportet. Quod etiam si non difficulter per calculum statim ab initio ad hunc casum accommodatum perspiciatur, tamen consideratio corporis B calculum ita immutauit, ut haec conclusio non nisi per ambages inde colligi posse videatur. Primum autem intelligimus, loco anguli η non inutiliter eius cotangentem introductum iri; aequatione ergo per $\sin. \eta^2$ diuisa habemus

$$\frac{d\zeta^2}{\sin. \eta^2} + \sin. \zeta^2 (d \cot. \eta)^2 = - \frac{2 d\zeta \sin. \zeta d \cot. \eta (A \cot. \eta + D \cos. \zeta \cot. \eta + E \sin. \zeta)}{A \cos. \zeta + D}$$

20. Ponamus $\cot. \eta = z$, ob $\sin. \eta = \frac{1}{\sqrt{1+z^2}}$ erit:

$$d\zeta^2 (1+z^2) + dz^2 \sin. \zeta^2 = - \frac{2 d\zeta dz \sin. \zeta (z(A + D \cos. \zeta) + E \sin. \zeta)}{A \cos. \zeta + D}$$

vnde

vnde radicem extrahendo fit

$$\frac{dz \sin. \zeta}{d\zeta} = - \frac{z(A + D \cos. \zeta) - E \sin. \zeta + \sqrt{\zeta^2(AA - DD) + 2E(A + D \cos. \zeta)z \sin. \zeta + E^2 \sin^2 \zeta - (A \cos. \zeta + D)^2}}{A \cos. \zeta + D}$$

vbi notetur, quantitatem signo radicali inuolutam ita referri posse :

$$(z \sin. \zeta. \sqrt{AA - DD}) + \frac{E(A + D \cos. \zeta)}{\sqrt{AA - DD}} = \frac{(AA - DD + EE)(A \cos. \zeta + D)^2}{AA - DD}$$

Quare posito

$$z \sin. \zeta. \sqrt{AA - DD} + \frac{E(A + D \cos. \zeta)}{\sqrt{AA - DD}} = \frac{s(A \cos. \zeta + D) \sqrt{AA - DD + EE}}{\sqrt{AA - DD}}$$

vt fit

$$z \sin. \zeta = - \frac{E(A + D \cos. \zeta) + s(A \cos. \zeta + D) \sqrt{AA - DD + EE}}{AA - DD}$$

erit quantitas signo radicali implicata

$$\frac{(A \cos. \zeta + D) \sqrt{AA - DD + EE}}{\sqrt{AA - DD}} \sqrt{(ss - 1)}.$$

21. Ponatur breuitatis gratia haec quantitas formulae irrationali aequalis = V, et cum nostra aequatio fit

$dz \sin \zeta (A \cos. \zeta + D) + zd\zeta (A + D \cos. \zeta) + Ed\zeta \sin \zeta = Vd\zeta$
diuidatur ea per $(A \cos. \zeta + D)^2$, et ita repraesentari poterit

$$d. \frac{A z \sin. \zeta + E}{A (A \cos. \zeta + D)} = \frac{V d\zeta}{(A \cos. \zeta + D)^2}$$

At per nostram substitutionem est

$$A z \sin. \zeta + E = - \frac{DE(A \cos. \zeta + D) + A s(A \cos. \zeta + D) \sqrt{AA - DD + EE}}{AA - DD}$$

quo valore substituto, simulque valore ipsius V restituto, erit

$$d. = \frac{-DE + As) \sqrt{AA - DD + EE}}{A(AA - DD)} = \frac{d\zeta \sqrt{AA - DD + EE}}{(A \cos. \zeta + D) \sqrt{AA - DD}} \sqrt{(ss - 1)}$$

seu

$$\frac{ds}{\sqrt{AA - DD}} = \frac{d\zeta \sqrt{(ss - 1)}}{A \cos. \zeta + D} \text{ vel } \frac{ds}{\sqrt{(ss - 1)}} = \frac{d\zeta (A \cos. \zeta + D)}{A \cos. \zeta + D}$$

E c 2

quae

quae etiam ita repraesentari potest :

$$\frac{-ds}{\sqrt{(1-s^2)}} = \frac{d\zeta \sqrt{(DD-AA)}}{A \cos \zeta + D}$$

cuius integrale est

$$\text{Arc. cos. } s = \text{Arc. cos. } \frac{A + D \cos \zeta}{A \cos \zeta + D} + \alpha.$$

$$22. \text{ Cum iam sit } \text{Arc. cos. } \frac{A + D \cos \zeta}{A \cos \zeta + D} = \text{Arc. sin. } \frac{\sin \zeta \sqrt{(DD-AA)}}{A \cos \zeta + D}$$

$$\text{fiet } s = \frac{(A + D \cos \zeta) \cos \alpha - \sin \alpha \sin \zeta \sqrt{(DD-AA)}}{A \cos \zeta + D}$$

sive hoc modo:

$$s = \frac{n(A + D \cos \zeta) - \sin \zeta \sqrt{(1-n^2)(DD-AA)}}{A \cos \zeta + D}$$

vbi si fuerit $D < A$, numerum $n > 1$ capi conuenit.

Hoc itaque valore substituto aequatio integralis quaesita erit :

$$\sin \zeta \cot \eta = \frac{E(A + D \cos \zeta)}{DD - AA} - \frac{n(A + D \cos \zeta) + \sin \zeta \sqrt{(1-n^2)(DD-AA)}}{DD - AA} \sqrt{(AA - DD + EE)}$$

et posito $n = \frac{E-F}{\sqrt{(AA-DD+EE)}}$ erit

$$\sin \zeta \cot \eta = \frac{F(A + D \cos \zeta)}{DD - AA} + \frac{\sin \zeta \sqrt{(AA-DD+EE)}}{\sqrt{(DD-AA)}}$$

vbi F est quantitas constans arbitraria per nouam integrationem introducta. Ea autem mutata erit

$$\sin \zeta \cot \eta = \frac{A + D \cos \zeta}{G} + \sin \zeta \sqrt{\left(\frac{E}{G} + \frac{AA-DD}{GG} - 1\right)}.$$

Pro casu $A=B$ et $D=E=0$.

23. Simili modo expeditur casus $A=0$, et aequatio integralis non differt a praecedente, nisi quod litterae A et B, item anguli ζ et η , inter se permulentur. Verum hoc casu, quo $A=B$, atque $D=E=0$, aequatio nostra fit

$$d\zeta^2 \sin \eta^2 + d\eta^2 \sin \zeta^2 = 2 d\zeta d\eta \sin \zeta \sin \eta$$

quae

quae manifesto praebet $d\zeta \sin. \eta = d\eta \sin. \zeta$, hincque integrando

$l \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \zeta = \text{Const.} + l \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \eta$, vnde fit

$m \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \zeta = n \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \eta$, seu $m(1 - \cos. \zeta) \sin. \eta = n(1 - \cos. \eta) \sin. \zeta$
ita vt tangentes semissium angulorum BAM et ABM perpetuo eandem rationem seruent. Cum iam coordinatis x et y introductis fit $\cos. \zeta = \frac{x}{v}$; $\sin. \zeta = \frac{y}{v}$; $\cos. \eta = \frac{a-x}{u}$ et $\sin. \eta = \frac{y}{u}$, erit

$$\frac{m(v-x)y}{vu} = \frac{n(u-a+x)y}{vu} \text{ seu } m(v-x) = n(u-a+x)$$

ita vt fit $m(AM - AP) = n(BM - BP)$.

24. Cum igitur fit $m(v-x) = n(u-a+x)$, notetur esse

$$x = \frac{aa + vv - nu}{2a} \text{ et } a-x = \frac{aa + uu - vv}{2a}, \text{ vnde fit}$$

$$m(uu - (a-v)^2) = n(vv - (a-u)^2) \text{ seu}$$

$$m(u+v-a)(u+a-v) = n(v+u-a)(v+a-u)$$

quae diuisa per $u+v-a$ praebet

$$m(a+u-v) = n(a+v-u) \text{ seu } (m+n)(u-v) = (n-m)a$$

ita vt fit $u-v = \frac{(n-m)a}{m+n}$, quae comparetur cum hac:

$$nu - mv = na - (m+n)x, \text{ vnde colligitur}$$

$$(n-m)u = \frac{(mm+nn)a}{m+n} - (m+n)x, \text{ et}$$

$$(n-m)v = \frac{2mnna}{m+n} - (m+n)x$$

quae quadrata suppeditat

$$(n-m)^2 yy + (n-m)^2 xx = \frac{4mmnnaa}{(m+n)^2} - 4mnax + (m+n)^2 xx$$

$$\text{seu } (n-m)^2 yy = \frac{4mmnnaa}{(m+n)^2} - 4mnax + 4mnxx.$$

E c 3

25. Su-

25. Sumamus abscissas a puncto medio C, sitque $CA = CB = b$, ideoque $a = 2b$; et ponatur $CP = z$; tum vero statuatur $m + n = b$ et $n - m = c$, et habebimus, ob $x = b - z$,

$$cv = bz - cc \text{ et } cu = bz + cc$$

hincque $yy = \frac{b^2 - c^2}{cc}(zz - cc)$, vnde patet, curuam esse hyperbolam centro C descriptam, cuius semiaxis $= c$, et distantia focorum a centro $CA = CB = b$, foreque tang. $\frac{1}{2} \zeta$: tang. $\frac{1}{2} \eta = b + c : b - c$. Cum porro sit $dy = \frac{z dz}{\sqrt{(zz - cc)}} \cdot \frac{\sqrt{(bb - cc)}}{c}$, erit $dx^2 + dy^2 = dy^2 + dz^2 = \frac{dz^2 (bb - cc)}{cc(zz - cc)}$; vnde quia ob $C = D + E = 0$ et $B = A$ habemus $dx^2 + dy^2 = 4Ag dt^2 (\frac{c}{bz - cc} + \frac{c}{bz + cc}) = \frac{4Abcgz dt^2}{bbzz - c^4}$, erit celeritas in M $= \frac{\sqrt{(dx^2 + dy^2)}}{dt} = \frac{2\sqrt{2Abcgz}}{\sqrt{(bbzz - c^4)}}$ et posito $z = c$, prodit celeritas in vertice hyperbolae $= \frac{2\sqrt{2Abg}}{\sqrt{(bb - cc)}}$. Etsi ergo hyperbola abeat in ellipsin fumendo $c > b$, tamen euident est, motum in ellipsi absolui non posse, quia celeritas foret imaginaria, ita vt hoc casu corpus M nonnisi in hyperbola moueri possit.

26. Quemadmodum autem iste motus in hyperbola futurus sit comparatus, ex temporis ratione colligitur. Scilicet cum

$$\begin{aligned} \text{fit } V(dx^2 + dy^2) &= \frac{dz}{c} \sqrt{\frac{bbzz - c^4}{zz - cc}} \text{ erit} \\ 2dt V 2Abcg &= \frac{dz (bbzz - c^4)}{c \sqrt{z(zz - cc)}} \text{ ideoque} \\ 2ct V 2Abcg &= \int \frac{dz (bbzz - c^4)}{\sqrt{z(zz - cc)}}. \end{aligned}$$

Per reductionem autem integralium constat esse:

$$\int \frac{zz dz}{\sqrt{z(zz - cc)}} = \frac{2}{3} V z(zz - cc) + \frac{1}{2} cc \int \frac{dz}{\sqrt{z(zz - cc)}} \quad \text{vnde}$$

vnde tempus t ita determinatur, vt fit

$$2ct\sqrt{2Abcg} = \frac{2}{3}bb\sqrt{z(z-z-cc)} + \frac{1}{3}cc(bb-3cc)\int\frac{dz}{\sqrt{z(z-z-cc)}}.$$

Pendet ergo determinatio temporis ab integratione formulae $\int\frac{dz}{\sqrt{z(z-z-cc)}}$, quam neque ad quadraturam circuli, neque hyperbolae, reduci posse constat.

27. Reducamus hanc determinationem quoque ad angulum $BAM = \zeta$, et cum sit $\tan \frac{1}{2}\zeta = \frac{v-z}{y} = \frac{v-b+z}{y}$, habebimus $\tan \frac{1}{2}\zeta = \sqrt{\frac{b+c}{b-c} \cdot \frac{z-c}{z+c}}$, hincque $z = \frac{c(b-c\cos\zeta)}{c-b\cos\zeta}$, vnde fit $v = \frac{bb-cc}{c-b\cos\zeta}$. Quare porro nanciscimur

$$\sqrt{z(z-cc)} = \frac{c\sin\zeta \cdot \sqrt{(bb-cc)}}{c-b\cos\zeta} \text{ et } dz = -\frac{c(bb-cc)d\zeta\sin\zeta}{(c-b\cos\zeta)^2}.$$

$$\text{Ergo } \frac{dz}{\sqrt{z(z-cc)}} = -d\zeta \cdot \sqrt{(bb-cc)} \text{ et}$$

$$\frac{dz}{\sqrt{z(z-cc)}} = -\frac{d\zeta \sqrt{(bb-cc)(c-b\cos\zeta)}}{\sqrt{c(b-c\cos\zeta)}}$$

vnde colligimus

$$\begin{aligned} 2ct\sqrt{2Abcg} &= \frac{2bb\sin\zeta \sqrt{(bb-cc)c(b-c\cos\zeta)}}{3(c-b\cos\zeta)\sqrt{(c-b\cos\zeta)}} \\ &\quad - \frac{1}{3}cc(bb-3cc)\int\frac{d\zeta \sqrt{(bb-cc)(c-b\cos\zeta)}}{\sqrt{c(b-c\cos\zeta)}} \text{ siue} \\ \frac{2t\sqrt{2Abg}}{\sqrt{(bb-cc)}} &= \frac{2bb\sin\zeta \sqrt{(b-c\cos\zeta)}}{3(c-b\cos\zeta)^{\frac{3}{2}}} - \frac{1}{3}(bb-3cc)\int\frac{d\zeta \sqrt{(c-b\cos\zeta)}}{\sqrt{(b-c\cos\zeta)}}. \end{aligned}$$

28. Casus hic notatu dignus occurrit, quo $bb=3cc$, quoniam eo tempus algebraice assignari potest. Tum autem erit celeritas in vertice hyperbolae $= 2\sqrt{\frac{Ag\sqrt{z}}{c}} = 2\sqrt{\frac{Ag}{b}}$. Quae celeritas si dicatur $= k$, erit

$$kt = \frac{2cc\sin\zeta}{c-b\cos\zeta} \sqrt{\frac{b-c\cos\zeta}{c-b}} \sqrt{\frac{2}{\zeta}} = \frac{2c\sin\zeta}{1-\cos\zeta} \sqrt{\frac{1-\cos\zeta}{1+\cos\zeta}} \sqrt{\frac{2}{\zeta}},$$

vel breuius ita: $\frac{1}{c}\sqrt{2Abcg} = \sqrt{z(z-cc)}$, vnde vt ad datum tempus t definiatur locus corporis M, resolui oportet hanc aequationem cubicam:

$$z^3 - ccz = \frac{2Agctt}{cc} = \frac{2Agtt\sqrt{z}}{c}.$$

Pro

Pro aliis autem casibus praeter tractatos vix quicquam circa motum definire licebit; hic vero occasio se obtulit eiusmodi artificia adhibendi, quae forte in vberiore huius argumenti tractatione vtilitatem afferre poterunt. Adiungamus tamen adhuc casum, quo corpus in ellipsi, cuius ambo foci sint in punctis A et B, mouebitur.

De motu corporis M in Ellipsi.

29 Quoniam casu praecedente vidimus corpus in hyperbola moueri posse, dubium est nullum, quin etiam certo quodam casu motus in ellipsi fieri queat, qui autem diuersus erit a praecedenti, quo erat $D=0$ et $E=0$, existente $A=B$. Vt autem ellipsis prodeat, necesse est, vt fiat $\text{tang. } \frac{1}{2}\zeta \cdot \text{tang. } \frac{1}{2}\eta = m$, seu rentis valoribus $CP=z$, et $CA=CB=b$, vt fiat $(v-b+z)(u-b-z)=myy$. Cum autem sit

$$\text{vel } yy = vv - (b-z)^2 = (v-b+z)(v+b-z)$$

$$\text{vel } yy = uu - (b+z)^2 = (u-b-z)(u+b+z)$$

erit, utroque seorsim adhibito,

vel $u-b-z = m(v+b-z)$, vel $v-b+z = m(u+b+z)$ quibus additis prodit $u+v-2b = m(u+v+2b)$ ita vt sit $u+v = \frac{2(1+m)b}{1-m} = 2c$, seu $m = \frac{c-b}{c+b}$, denotante $2c$ axem transuersum. Cum igitur sit $uu-vv=4bz$, erit hac per illam diuisa $u-v = \frac{2bz}{c}$, ideoque $v = c - \frac{bz}{c}$ et $u = c + \frac{bz}{c}$, hincque $yy = \frac{c^2-b^2}{cc}(cc-zz)$.

30. Cum nunc sit $l \text{ tang. } \frac{1}{2}\zeta + l \text{ tang. } \frac{1}{2}\eta = lm$, erit differentiando $\frac{d\zeta}{\sin.\zeta} + \frac{d\eta}{\sin.\eta} = 0$, hincque $\frac{d\zeta \sin.\eta}{d\eta \sin.\zeta} = -1$.
Quare

Quare ex §. 15. necesse est, vt sit $\frac{P - \sqrt{(PP - QQ)}}{Q} = -1$,
ideoque $P + Q = 0$, vnde esse oportet

$$(A + B)(\cos. \zeta + \cos. \eta) + D + D \cos. \zeta \cos. \eta + E \sin. \zeta \sin. \eta = 0$$

vbi constantes ita sunt definiendae, vt haec aequatio
conueniat cum natura ellipsis $\text{tang. } \frac{1}{2} \zeta. \text{tang. } \frac{1}{2} \eta = m = \frac{c-b}{c+b}$
feu hac $\frac{(1 - \cos. \zeta)(1 - \cos. \eta)}{\sin. \zeta \sin. \eta} = m = \frac{c-b}{c+b}$. Cum ergo sit
 $\sin. \zeta \sin. \eta = \frac{1 - \cos. \zeta - \cos. \eta + \cos. \zeta \cos. \eta}{m}$, hoc valore ibi sub-
stituto fit

$$m(A + B)(\cos. \zeta + \cos. \eta) + mD + mD \cos. \zeta \cos. \eta - E(\cos. \zeta + \cos. \eta) + E + E \cos. \zeta \cos. \eta = 0$$

quocirca hae conditiones requiruntur, vt sit

$$E = m(A + B) \text{ et } D = -\frac{E}{m} = -A - B, \text{ hincque } E = \frac{c-b}{c+b}(A + B)$$

$$\text{et } C = D + E = \frac{c-b}{c+b}(A + B).$$

31. Vt iam motus rationem in hac ellipsi defi-
niamus ob $dy = -\frac{z dz}{\sqrt{(cc - zz)}} \cdot \frac{\sqrt{(cc - bb)}}{c}$ erit
 $dz^2 + dy^2 = \frac{dz^2(cc - bbzz)}{c\sqrt{(cc - zz)}}$ et $\sqrt{(dz^2 + dy^2)} = \frac{dz\sqrt{(c^4 - bbzz)}}{c\sqrt{(cc - zz)}}$
supra autem inuenimus esse

$$dx^2 + dy^2 = 4gdt^2\left(\frac{A}{v} + \frac{B}{u} + \frac{C}{z}\right) \text{ sep}$$

$$dx^2 + dy^2 = 4gdt^2\left(\frac{Ac}{cc - bz} + \frac{Bc}{cc + bz} - \frac{A - B}{c + b}\right)$$

quae transit in hanc formam:

$$dx^2 + dy^2 = \frac{4bgdt^2(A(c+z)(cc+bz) + B(c-z)(cc-bz))}{(c+b)(c^4 - bbzz)}$$

vnde colligimus

$$\frac{4bccgdt^2}{b+c} = \frac{dz^2(c^4 - bbzz)}{(cc - zz)(A(c+z)(cc+bz) + B(c-z)(cc-bz))}$$

Tom X. Nou. Comm.

F f

hinc.

hincque integrando

$$2ct\sqrt{\frac{bg}{b+g}} = \int \frac{(c^2 - b b z z) dz}{\sqrt{(cc - z z)(A(c + b z) + B(c - z)(cc - b z))}}$$

32. Si ponamus $B = 0$, casus reducitur ad unicum centrum virium A , cuius calculum supra expeditimus; verum haec solutio cum illa minime convenit, unde methodus hic usurpata non parum suspecta redditur. Cuius singularis phaenomeni causam investigaturus observo, per superiorem aequationem (§. 30.) ne ambas quidem litteras D et E determinari. Ex aequatione enim $(1 - \text{cof. } \zeta)(1 - \text{cof. } \eta) = m \sin. \zeta \sin. \eta$ quadrata colligimus $(1 - \text{cof. } \zeta)(1 - \text{cof. } \eta) = mm(1 + \text{cof. } \zeta)(1 + \text{cof. } \eta)$ unde fit

$$(1 - mm)(1 + \text{cof. } \zeta \text{cof. } \eta) = (1 + mm)(\text{cof. } \zeta + \text{cof. } \eta).$$

Cum nunc esse debeat

$$(E + MD)(1 + \text{cof. } \zeta \text{cof. } \eta) = (E - m(A + B))(\text{cof. } \zeta + \text{cof. } \eta)$$

sufficit, ut sit

$$E(1 + mm) + Dm(1 + mm) = E(1 - mm) - (A + B)m(1 - mm)$$

$$\text{unde fit } 2Em + D(1 + mm) + (A + B)(1 - mm) = 0,$$

$$\text{seu } E = -\frac{(A + B)(1 - mm)}{2m} - \frac{D(1 + mm)}{2m}, \text{ hincque}$$

$$C = D + E = -\frac{(A + B)(1 - mm)}{2m} - \frac{D(1 + mm)}{2m}.$$

33. Hinc vitium methodi, qua hic sum usus, eo clarius in oculos incurrit. Cum enim quantitas D maneat indeterminata, etiamsi curua a corpore M descripta sit data, celeritas corporis M in quolibet orbitae suae puncto non esset determinata, sed quasi arbitrio nostro relinqueretur. Nam pro vertice ellipsis foco

A

A propiore, quo est distantia $v=c-b$, et $u=c+b$, seu ob $\frac{c-b}{c+b}=m$, $v=\frac{2mb}{1-m}$ et $u=\frac{2b}{1-m}$, erit celeritatis quadratum $\frac{dx^2+dy^2}{dt^2}=\frac{g}{b}\left(\frac{A(1-m)}{2m}+\frac{B(1-m)}{2}-\frac{(A+B)(1-mm)}{2m}-\frac{D(1-m)^2}{2m}\right)=\frac{g}{mb}(-Am-B-D(1-m)^2)$ ideoque ipsa celeritas $\frac{v(dx^2+dy^2)}{dt}=\sqrt{\frac{(1-m)g}{mb}(-Am-B-D(1-m)^2)}$, quae cum indefinita esse nullo modo possit, manifestum est, methodum §. 30. adhibitam esse vitiosam, id quod adhuc clarius perspicitur, si ambo corpora A et B evanescentia statuamus, quo casu certe corpus M in linea recta esset incessurum, neque ergo ellipsim, quam hic assumimus, describere poterit, etiamsi calculus noster aliter ostendat. Plurimum igitur intererit vitium huius methodi nosse, ne simili methodo alias vtentes in errores delabamur.

34. Quoniam in calculo nullum vitium deprehenditur, ipsum ratiocinium, quo vsus sum, fallax sit necesse est, quod isti innititur fundamento, quod aequationi differentiali

$$\frac{d\zeta \sin.\eta}{d\eta \sin.\zeta} = \frac{P+\sqrt{(PP+QQ)}}{Q} \text{ inde §. 15.}$$

satisfaciat aequatio finita $(1-\cos.\zeta)(1-\cos.\eta)=m \sin.\zeta \sin.\eta$, (quae utique est pro ellipsi) siquidem vna constantium D et E certo modo assumatur. Verum iam alia occasione observati fieri posse, vt aequationi cuiuspiam differentiali aequatio quaedam finita satisfaciat, quae tamen in aequatione per integrationem inde deducta minime contineatur. Veluti aequationi $ds\sqrt{(1-zz)}=dz$ manifesto satisfacit valor $z=1$, qui tamen in aequatione integrali $s=\alpha+\text{Arc. sin. } z$ vel $z=\sin.(s-\alpha)$

F f 2

neuti-

neutiquam continetur, quicumque valor constanti arbitrarie α tribuatur. Nullum ergo est dubium, quin ob similem causam methodus hic adhibita in errorem induxerit.

35. Cum in originem huius erroris accuratius inquirerem, praeter expectationem incidi in completam problematis propositi solutionem, ex qua omnia, quae hactenus in hoc argumento erant desiderata, perspicue cognoscentur, simulque origo erroris hic commissi ita dilucide intelligitur, ut haud difficulter in aliis similibus casibus huiusmodi errores euitare queamus. Atque hoc modo tractatio problematis mechanici tantas dilucidationes in ipsa Analysis suppeditavit, quas alias forte frustra quaesivissemus, quod quidem non insolitum est censendum, cum pleraque artificia, quae adhuc in Analysis sunt inuenta, quaestionibus Mechanicis ac Physicis accepta sint referenda. In his enim saepe eiusmodi investigationes occurrunt, quae occasionem praebent, indolem aequationum accuratius rimandi, atque adeo non raro commissio errorum illustribus inuentis fuit compensata, quemadmodum mihi hoc problema tractanti usu venit, cuius solutionem, nisi in praedictum errorem fuisset delapsus, certe nunquam inuenissem.

Solutio completa Problematis propositi.

36. Cum problema propositum pendeat ab integratione istius aequationis differentialis:

$$\frac{d\zeta_{lin.} \eta}{d\eta_{lin.} \zeta} = \frac{P + \sqrt{(RP - QQ')}}{Q}$$

posito

posito breuitatis gratia

$$P = A \cos. \eta + B \cos. \zeta + D \cos. \zeta \cos. \eta + E \sin. \zeta \sin. \eta$$

$$Q = A \cos. \zeta + \cos. \eta + D$$

eam redigo ad hanc formam:

$$\frac{d\zeta \sin. \eta + d\eta \sin. \zeta}{d\zeta \sin. \eta - d\eta \sin. \zeta} = \frac{P+Q + \sqrt{(P+Q)(P-Q)}}{P-Q + \sqrt{(P+Q)(P-Q)}} = \frac{\sqrt{P+Q}}{\sqrt{P-Q}}$$

Tum vero posito $\text{tang. } \frac{1}{2} \zeta = p$, et $\text{tang. } \frac{1}{2} \eta = q$, unde cum sit $\frac{d\zeta}{\sin. \zeta} = \frac{dp}{p}$ et $\frac{d\eta}{\sin. \eta} = \frac{dq}{q}$, nostra aequatio resolvenda erit

$$\frac{qdp + pdq}{qdp - pdq} = \sqrt{\frac{P+Q}{P-Q}}$$

37. At posito $\text{tang. } \frac{1}{2} \zeta = p$ et $\text{tang. } \frac{1}{2} \eta = q$, erit

$$\sin. \zeta = \frac{2p}{1+p^2}; \cos. \zeta = \frac{1-p^2}{1+p^2}; \sin. \eta = \frac{2q}{1+q^2}; \cos. \eta = \frac{1-q^2}{1+q^2}$$

$$\text{Quare cum sit } P+Q = (A+B)(\cos. \zeta + \cos. \eta) + D(1 + \cos. \zeta \cos. \eta) + E \sin. \zeta \sin. \eta$$

fiet

$$P+Q = \frac{2(A+B)(1+pq) + D(1+pq) + E pq}{(1+p^2)(1+q^2)}$$

$$\text{Deinde quia } P-Q = (A-B)(\cos. \eta - \cos. \zeta) - D(1 - \cos. \zeta \cos. \eta) + E \sin. \zeta \sin. \eta$$

fiet

$$P-Q = \frac{2(A-B)(pq - qq) - D(pq + qq) + E pq}{(1+p^2)(1+q^2)}$$

His ergo valoribus introductis, nostra aequatio resolvenda erit

$$\frac{qdp + pdq}{qdp - pdq} = \sqrt{\frac{(A+B)(1+pq) + D(1+pq) + E pq}{(A-B)(pq - qq) - D(pq + qq) + E pq}}$$

quam facile patet ad separationem variabilium perduc posse, cum posterioris membri numerator sit functio ipsius $p q$, in denominatore autem quantitates p et q ubique duas dimensiones compleant.

F f 3

38.

38. Hunc in finem statuamus $pq=r$ et $\frac{p}{q}=s$ ut sit $p=\sqrt{rs}$ et $q=\sqrt{\frac{r}{s}}$, unde ob $pdq+qdp=dr$ et $qdp-pdq=qqds$ fiet

$$\frac{dr}{qqds} = \sqrt{\frac{(A+B)(1-rs)+D(1+rs)+2Er}{qq((A+B)(ss-1)-D(ss+1)+2Es)}} \text{ seu}$$

$$\frac{dr}{ds} = \sqrt{\frac{r((A+B)(1-rs)+D(1+rs)+2Er)}{s((A-B)(ss-1)-D(ss+1)+2Es)}}$$

ex qua forma separatio variabilium r et s manifesta est, erit enim

$$\frac{dr}{\sqrt{r(A+B+D+2Er-(A+B-D)rr)}} = \frac{ds}{\sqrt{s(-A+B-D+2Es+(A-B-D)s^2)}}$$

Vel si ponamus $r=xx$ et $s=yy$, habebitur

$$\frac{dx}{\sqrt{(A+B+D+2Exx-(A+B-D)x^4)}} = \frac{dy}{\sqrt{(-A+B-D+2Eyy+(A-B-D)y^4)}}$$

Quia autem r et s valores habere possent negativos, haec transformatio incommodum implicare posset.

39. Verum etsi hoc modo ad aequationem separatam peruenimus, tamen utriusque partis integratio magna laborat difficultate, cum neque per circuli quadraturam, neque per logarithmos, absolui possit; constructio autem per arcus sectionum conicarum hic parum lucis esset allatura. Atque haec difficultas non minuitur, etsi statuamus $B=0$, quo tamen casu solutio aliunde est nota; quin etiam casus $A=0$ et $B=0$, quo linea a corpore M descripta certo est recta, haud minore difficultate impeditur. Necesse igitur est, ut his casibus ambae quantitates transcendentes, quae ex utraque integratione nascuntur, eiusmodi inter se teneant relationem, ut adeo aequationem algebraicam inter r et s complectantur. Ex quo nouus aperitur campus in aequationes algebraicas, quae forte in huiusmodi

iusmodi aequationibus differentialibus continentur, inquirendi. Atque in hoc negotio alia adhuc methodus non constat praeter eam, quam ante aliquot annos exposui, et cuius ope infinitos arcus, tam ellipticos, quam hyperbolicos, inter se comparavi, quae mihi iam tum maximum usum aliquando habitura videbatur.

40. Sed antequam ad hanc methodum confugiam, haud abs re erit, originem erroris supra commissi indicare, quae nunc quidem est manifesta. Cum enim ad aequationem differentialem separatam inter r et s pervenerimus, evidens est, ei satisfieri, si vel ipsi r eiusmodi valor constans α tribuatur, ut fiat

$$A + B + D + 2Er - (A - B - D)rr = 0$$

vel ipsi s eiusmodi valor constans β , ut fiat

$$-A + B - D + 2Es + (A - B - D)ss = 0$$

quod utrumque duobus modis fieri potest. Atque inde quidem $r = \alpha$, sequitur $p q = \text{tang.} \frac{1}{2} \zeta \text{ tang.} \frac{1}{2} \eta = \alpha$, quae est aequatio pro ellipti, hinc autem $s = \beta$ prodit $\frac{p}{q} = \beta$ seu $\text{tang.} \frac{1}{2} \zeta = \beta \text{ tang.} \frac{1}{2} \eta$, quae est aequatio pro hyperbola. Neque vero haec curvae problema solvunt, nisi iidem valores in aequatione integrata contineantur. Evidens ergo est, nos in similem errorem illapuros fuisse, si corporis M motum in hyperbola fieri assumissemus.

41. Perpendamus iam aequationem integram, quam casu $B = 0$ supra §. 22 ex nostra aequatione differentiali eliciimus, quae erit

$$\frac{\sin. \zeta \cos. \eta}{\sin. \eta} = \frac{A + D \cos. \zeta}{C} + \sin. \zeta \cdot V \left(\frac{E}{C} + \frac{A A - D D}{C C} - 1 \right)$$

haec-

haecque, posito tang. $\zeta = p$ et tang. $\frac{1}{2}\eta = q$, porroque $p q = r$ et $\frac{p}{q} = s$, abit in hanc formam:

$$\left. \begin{aligned} &GG(r+s)^2 + 2G(A+D)(r-s) - 8EGrs + (A+D)^2 \\ &+ 2G(A-D)rs(r-s) - 2(AA-DD)rs \\ &+ (A-D)^2 rrs \end{aligned} \right\} = 0$$

quae est ergo aequatio integralis completa, huic aequationi differentiali conueniens

$$\frac{dr}{\sqrt{r(A+D+2Er-(A-D)rr)}} = \frac{ds}{\sqrt{s(-A-D+2Es+(A-D)ss)}}$$

quandoquidem in illa noua constans arbitraria G continetur.

42. Vt generaliter in talem aequationem integram inquiramus, ponamus breuitatis gratia

$$\frac{A+B}{2E} = m; \quad \frac{A-B}{2E} = n; \quad \text{et} \quad \frac{D}{2E} = k$$

ut aequatio hoc modo integranda, siquidem id fieri potest, sit

$$\frac{dr}{\sqrt{r(m+k+r-(m-k)rr)}} = \frac{ds}{\sqrt{s(-n-k+s+(n-k)ss)}}$$

cuius integram in hac forma contineri fingamus:

$$\begin{aligned} &\mathcal{A} + 2\mathcal{B}r + 2\beta s + \mathcal{C}rr + \gamma ss + 2\mathcal{D}rs + 2\mathcal{E}rrs \\ &+ 2\epsilon rss + \mathcal{F}rrss = 0 \end{aligned}$$

unde deducimus:

$$rr = \frac{-2\mathcal{B}r - 2\mathcal{D}rs - 2\epsilon rss - \mathcal{A} - 2\beta s - \gamma ss}{\mathcal{C} + 2\mathcal{E}s + \mathcal{F}ss} \quad \text{et}$$

$$ss = \frac{-2\beta s - 2\mathcal{D}rs - \mathcal{E}rrs - \mathcal{A} - 2\mathcal{B}r - \mathcal{C}rr}{\gamma + 2\epsilon r + \mathcal{F}rr}$$

Tum vero est differentiendo:

$$\begin{aligned} &dr(\mathcal{B} + \mathcal{C}r + \mathcal{D}s + 2\mathcal{E}rs + \epsilon ss + \mathcal{F}rrs) + ds(\beta + \gamma s \\ &+ \mathcal{D}r + \mathcal{E}rr + 2\epsilon rs + \mathcal{F}rrs) = 0. \end{aligned}$$

43. Ex illis autem aequationibus radicem extrahendo obtinemus

$$r(\mathfrak{C} + 2\mathfrak{E}s + \mathfrak{F}ss) + \mathfrak{B} + \mathfrak{D}s + \varepsilon ss = S = \sqrt{((\mathfrak{B} + \mathfrak{D}s + \varepsilon ss)^2 - (\mathfrak{A} + 2\beta s + \gamma ss)(\mathfrak{C} + 2\mathfrak{E}s + \mathfrak{F}ss))}$$

atque

$$s(\gamma + 2\varepsilon r + \mathfrak{F}rr) + \beta + \mathfrak{D}r + \mathfrak{E}rr = -R = -\sqrt{((\beta + \mathfrak{D}r + \mathfrak{E}rr)^2 - (\mathfrak{A} + 2\mathfrak{B}r + \mathfrak{C}rr)(\gamma + 2\varepsilon r + \mathfrak{F}rr))}$$

qui valores in differentiali adhibito praebeant

$$Sdr - Rds = 0 \text{ seu } \frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}.$$

Superest ergo tantum, ut formulae irrationales R et S iis, quas nostra aequatio resoluenda continet, aequales efficiantur, seu ut fiat

$$R = \sqrt{((m+k)r + rr - (m-k)r^2)} \text{ et}$$

$$S = \sqrt{(-(n+k)s + ss + (n-k)s^2)}.$$

44. Cum igitur hic vtrunque tam termini primi constantes, quam ultimi r^2 et s^2 continentes, sint nulli, fieri debet

$$\mathfrak{B}\mathfrak{B} - \mathfrak{A}\mathfrak{C} = 0; \varepsilon\varepsilon - \gamma\mathfrak{F} = 0; \beta\beta - \mathfrak{A}\gamma = 0; \mathfrak{C}\mathfrak{C} - \mathfrak{E}\mathfrak{F} = 0.$$

Erit ergo

$$\mathfrak{C} = \frac{\mathfrak{B}\mathfrak{B}}{\mathfrak{A}} = \frac{\mathfrak{E}\mathfrak{E}}{\mathfrak{F}} \text{ et } \gamma = \frac{\varepsilon\varepsilon}{\mathfrak{F}} = \frac{\beta\beta}{\mathfrak{A}}$$

$$\text{hincque } \frac{\mathfrak{A}}{\mathfrak{F}} = \frac{\mathfrak{B}\mathfrak{B}}{\mathfrak{E}\mathfrak{E}} = \frac{\beta\beta}{\varepsilon\varepsilon}.$$

Porro ob terminos rr et ss fieri oportet

$$\mathfrak{D}\mathfrak{D} + 2\mathfrak{B}\varepsilon - \mathfrak{A}\mathfrak{F} - 4\beta\mathfrak{C} - \gamma\mathfrak{C} = 1$$

$$\mathfrak{D}\mathfrak{D} + 2\beta\mathfrak{C} - \mathfrak{A}\mathfrak{F} - 4\mathfrak{B}\varepsilon - \gamma\mathfrak{C} = 1$$

Tom. X. Nou. Comm.

G g

vnde

unde fit $6\mathfrak{B}\varepsilon = 6\beta\mathfrak{E}$, seu $\frac{\mathfrak{B}}{\varepsilon} = \frac{\beta}{\mathfrak{E}}$, tunc vero:

$$\mathfrak{D}\mathfrak{D} - 2\beta\mathfrak{E} - \mathfrak{A}\mathfrak{F} - \gamma\mathfrak{E} = 1, \text{ seu}$$

$$\mathfrak{D}\mathfrak{D} - 2\beta\mathfrak{E} - \mathfrak{A}\mathfrak{F} - \frac{\beta\mathfrak{E}\mathfrak{E}}{\mathfrak{A}\mathfrak{B}} = 1, \text{ hincque}$$

$$\mathfrak{A}\mathfrak{F}(\mathfrak{D}\mathfrak{D} - 1) = (\beta\mathfrak{E} + \mathfrak{A}\mathfrak{F})^2$$

$$\text{vel } \beta\mathfrak{E} = -\mathfrak{A}\mathfrak{F} + \sqrt{\mathfrak{A}\mathfrak{F}(\mathfrak{D}\mathfrak{D} - 1)} = \mathfrak{B}\varepsilon$$

sive, cum sit $\mathfrak{F} = \frac{\mathfrak{A}\mathfrak{E}\mathfrak{E}}{\mathfrak{B}\mathfrak{B}}$, erit

$$\mathfrak{D}\mathfrak{D} = 2\beta\mathfrak{E} + \frac{\mathfrak{A}\mathfrak{E}\mathfrak{E}}{\mathfrak{B}\mathfrak{B}} + \frac{\mathfrak{B}\mathfrak{B}\beta\mathfrak{B}}{\mathfrak{A}\mathfrak{A}} + 1 = \left(\frac{\mathfrak{A}\mathfrak{E}}{\mathfrak{B}} + \frac{\mathfrak{B}\mathfrak{B}}{\mathfrak{A}}\right)^2 + 1.$$

45. Reliqui termini dant:

$$2\beta\mathfrak{D} - 2\mathfrak{A}\varepsilon - 2\mathfrak{B}\gamma = m + k:$$

$$2\mathfrak{D}\mathfrak{E} - 2\mathfrak{E}\varepsilon - 2\mathfrak{B}\mathfrak{F} = -m + k:$$

$$2\mathfrak{B}\mathfrak{D} - 2\mathfrak{A}\mathfrak{E} - 2\beta\mathfrak{E} = -n - k:$$

$$2\mathfrak{D}\varepsilon - 2\gamma\mathfrak{E} - 2\beta\mathfrak{F} = -n - k:$$

quarum summa praebet hanc aequalitatem:

$$\mathfrak{D}(\beta + \mathfrak{B} + \varepsilon + \mathfrak{E}) - \mathfrak{A}(\varepsilon + \mathfrak{E}) - \mathfrak{F}(\beta + \mathfrak{B}) - \mathfrak{E}\varepsilon - \gamma\mathfrak{E} - \mathfrak{B}\gamma - \beta\mathfrak{E} = 0.$$

Cum nunc inuenerimus $\frac{\mathfrak{B}}{\varepsilon} = \frac{\beta}{\mathfrak{E}}$, ponamus $\mathfrak{B} = \lambda\beta$, et $\mathfrak{E} = \lambda\varepsilon$, erit $\mathfrak{E} = \frac{\lambda\lambda\beta\beta}{\mathfrak{A}}$; $\gamma = \frac{\beta\beta}{\mathfrak{A}}$, et $\mathfrak{F} = \frac{\varepsilon\varepsilon}{\beta\beta}\mathfrak{A}$; unde ponatur porro $\mathfrak{A} = \mu\beta\beta$, et $\mathfrak{F} = \mu\varepsilon\varepsilon$; ut sit $\mathfrak{E} = \frac{\lambda\lambda}{\mu}$, et $\gamma = \frac{1}{\mu}$, hincque $\mathfrak{D}\mathfrak{D} = 1 + (\mu\beta\varepsilon + \frac{\lambda}{\mu})^2$, quibus valoribus, praeter hunc ultimum, ibi substitutis obtinebimus.

$$\mathfrak{D}(\lambda + 1)(\beta + \varepsilon) - \mu\beta\varepsilon(\lambda + 1)(\beta + \varepsilon) - \frac{\lambda(\lambda + 1)(\beta + \varepsilon)}{\mu} = 0$$

$$\text{seu } (\lambda + 1)(\beta + \varepsilon)\left(\mathfrak{D} - \mu\beta\varepsilon - \frac{\lambda}{\mu}\right) = 0$$

cuius aequationis tres factores totidem praebent solutiones.

46. *Resolutio I.* Sit $\lambda = -1$, erit $\mathfrak{B} = -\beta$; $\mathfrak{C} = -\varepsilon$; $\mathfrak{C} = \frac{1}{\mu}$; $\gamma = \frac{1}{\mu}$; $\mathfrak{A} = \mu\beta\beta$; $\mathfrak{F} = \mu\varepsilon\varepsilon$; hincque $\mathfrak{D}\mathfrak{D} = (\mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu})^2 + 1$, vnde conditiones adimplendae erunt:

$$k = \mathfrak{D}(\beta - \varepsilon) + \frac{\beta - \varepsilon}{\mu} - \mu\beta\varepsilon(\beta - \varepsilon) = (\beta - \varepsilon)(\mathfrak{D} + \frac{1}{\mu} - \mu\beta\varepsilon)$$

$$m = \mathfrak{D}(\beta + \varepsilon) + \frac{\beta + \varepsilon}{\mu} - \mu\beta\varepsilon(\beta + \varepsilon) = (\beta + \varepsilon)(\mathfrak{D} + \frac{1}{\mu} - \mu\beta\varepsilon)$$

$$n = \mathfrak{D}(\beta + \varepsilon) + \frac{\beta + \varepsilon}{\mu} - \mu\beta\varepsilon(\beta + \varepsilon) = (\beta + \varepsilon)(\mathfrak{D} + \frac{1}{\mu} - \mu\beta\varepsilon).$$

Hinc ergo foret $m = n$, et $B = 0$, ita vt haec resolutio tantum ad casum $B = 0$ accommodari possit.

Hoc igitur casu cum sit $\frac{m}{k} = \frac{\beta + \varepsilon}{\beta - \varepsilon}$, ponatur $\beta + \varepsilon = m$ et $\beta - \varepsilon = k$, vt sit $\beta = \frac{k+m}{2}$ et $\varepsilon = \frac{m-k}{2}$; oportetque esse $\mathfrak{D} + \frac{1}{\mu} - \mu\beta\varepsilon = 1$, vnde oritur

$$1 + 2(\mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu}) + (\mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu})^2 = 1 + (\mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu})^2$$

ideoque $\mu\mu = \frac{1}{\beta\varepsilon} = \frac{4}{m^2 - k^2}$, et $\mu = \frac{2}{\sqrt{(mm - kk)}}$. Vnde colligimus $\mathfrak{D} = 1$, eritque pro casu $m = n$ aequatio integralis

$$\mathfrak{A} + 2\mathfrak{B}r + 2\beta s + \mathfrak{C}rr + \gamma ss + 2\mathfrak{D}rs + 2\mathfrak{E}rrs + 2\varepsilon rss + \mathfrak{F}rrss = 0.$$

47. At haec aequatio integralis, quia nulla noua inest constans, non est completa; cuius ratio est, quod quantitates $\beta - \varepsilon$ et $\beta + \varepsilon$ ipsis numeris k et m non aequales, sed tantum proportionales statui debent.

Sit ergo

$$\beta - \varepsilon = \frac{k}{v}; \beta + \varepsilon = \frac{m}{v}; \text{erit } \beta = \frac{m+k}{2v}; \varepsilon = \frac{m-k}{2v} \text{ et}$$

$$\mathfrak{D} = v + \mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu} = v(1 + (\mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu})^2), \text{ vnde fit}$$

$$\mu\beta\varepsilon - \frac{1}{\mu} = \frac{-vv}{2v} \text{ et } \mathfrak{D} = \frac{1+vv}{2v}$$

G g 2

vbi

vbi ν est quantitas arbitraria, per quam numerus μ definiri debet. Quoniam ergo β et ε per m et k cum ν dantur, aequatio integralis erit

$$0 = \mu \beta \beta + 2 \beta (s-r) + \frac{1}{\mu} (rr + ss) + \frac{1+\nu\nu}{\nu} rs + 2\varepsilon rs(s-r) + m\varepsilon rrss$$

quae pro β et ε substitutis valoribus, per μ multiplicando abit in hanc formam:

$$0 = \frac{\mu\mu(m+k)^2}{\nu\nu} + \frac{\mu}{\nu} (m+k)(s-r) + rr + ss + \frac{\mu\mu}{\nu\nu} (m-k)^2 rrss + \frac{\mu}{\nu} (m-k)rs(s-r) + \frac{\mu(1+\nu\nu)}{\nu} rs.$$

Sit $\frac{\mu}{\nu} = 2f$, vt f sit constans arbitraria, sumtoque $f(mm-kk) = \frac{1}{2} + 1 - \nu\nu$, erit aequatio integralis completa

$$0 = ff(m+k)^2 + 2f(m+k)(s-r) + rr + ss + ff(m-k)^2 rrss + 2f(m-k)rs(s-r) + 2f(1+\nu\nu)rs.$$

48. Cum vero sit $\nu\nu = 1 + \frac{1}{2} - f(mm-kk)$, erit $2f(1+\nu\nu) = 4f + 2 - 2ff(mm-kk)$; hincque aequatio integralis completa ita se euoluta habebit:

$$0 = ff(m+k)^2 + 2f(m+k)(s-r) + (r+s)^2 + ff(m-k)^2 rrss + 2f(m-k)rs(s-r) + 4frs - 2ff(mm-kk)rs$$

quae extracta radice induit hanc formam:

$$s-r + f(m+k) + f(m-k)rs = 2\sqrt{rs(ff(mm-kk)-f-1)}$$

et facta restitutione $s = \frac{p}{q}$; $r = pq$ fit

$$\frac{p(1-qq)}{q} + f(m+k) + f(m-k)pp = 2p\sqrt{(ff(mm-kk)-f-1)}$$

quae cum integrali completo supra exhibito conuenit. Verum probe notandum, hoc integrale tantum ad casum $B=0$ pertinere.

49. *Resolutio II.* Ponamus nunc $\varepsilon = -\beta$, habebimusque primo $\mathfrak{B} = \lambda\beta$; $\mathfrak{C} = -\lambda\beta$; $\mathfrak{E} = \frac{\lambda}{\mu}$; $\gamma = \frac{1}{\mu}$; $\mathfrak{A} = \mu\beta\beta$; $\mathfrak{F} = \mu\beta\beta$ et $\mathfrak{D} = 1 + (\frac{\lambda}{\mu} - \mu\beta\beta)^2$. Tum vero hinc concludimus:

$$k = \beta(1 - \lambda)(\mathfrak{D} - \frac{\lambda}{\mu} + \mu\beta\beta)$$

$$m = \beta(1 + \lambda)(\mathfrak{D} - \frac{\lambda}{\mu} + \mu\beta\beta) = -n$$

ita ut haec resolutio locum non inueniat, nisi sit $m + n = 0$, ideoque $A = 0$. Pro hoc autem casu erit porro $\frac{k}{m} = \frac{1 - \lambda}{1 + \lambda}$, hincque $\lambda = \frac{m - k}{m + k}$, unde sequitur $k = \frac{\beta k}{m + k}(\mathfrak{D} - \frac{\lambda}{\mu} + \mu\beta\beta)$ seu $\mathfrak{D} = \frac{\lambda}{\mu} - \mu\beta\beta + \frac{m + k}{\beta}$; ergo

$$1 = \frac{m + k}{\beta}(\frac{\lambda}{\mu} - \mu\beta\beta) + \frac{(m + k)^2}{\beta^2} \text{ et}$$

$$\frac{\lambda}{\mu} - \mu\beta\beta = \frac{\beta}{m + k} - \frac{(m + k)}{\beta}, \text{ ideoque } \mathfrak{D} = \frac{\beta}{m + k} + \frac{m + k}{\beta}.$$

Littera β manet indefinita, et μ definitur per hanc aequationem: $\frac{m - k}{\mu(m + k)} - \mu\beta\beta = \frac{\beta}{m + k} - \frac{(m + k)}{\beta}$.

50. His valoribus substitutis resultat aequatio integralis completa pro casu $A = 0$:

$$0 = \mu\beta\beta + 2\lambda\beta r + 2\beta s + \frac{\lambda\lambda}{\mu}rr + \frac{1}{\mu}ss + \frac{2\beta rs}{m + k} + \frac{(m + k)}{2\beta}rs - 2\lambda\beta rrs - 2\beta rss + \mu\beta\beta rrs$$

Statuamus $\mu\beta = f$, erit $\frac{m - k}{m + k} - ff = \frac{f}{m + k} - \frac{\mu\mu(m + k)}{4f}$ et illa aequatio per μ multiplicata erit

$$0 = ff + 2\lambda fr + 2fs + \lambda\lambda rr + ss \frac{2frs}{m + k} + \frac{\mu\mu(m + k)}{2f}rs - 2\lambda frrs - 2frss + ffrss$$

quae ob $\frac{\mu\mu(m + k)}{2f} = \frac{2f}{m + k} + 2ff - 2\lambda$ induit hanc formam:

$$0 = ff(1 + rs)^2 + (\lambda r - s)^2 + \frac{2frs}{m + k} + 2f(\lambda r + s) - 2frs(\lambda r + s) \text{ seu}$$

G g 3.

seu hanc:

$$0 = ff(1-rs)^2 + (\lambda r + s)^2 + 2f(1-rs)(\lambda r + s) + \frac{f^2 rs}{m+k} + 4ffrs - 4\lambda rs$$

quae extracta radice praebet

$$f(1-rs) + \lambda r + s = 2\sqrt{rs\left(\frac{m-k}{m+k}ff - \frac{f}{m+k}\right)}$$

Estque haec solutio similis omnino praecedenti, dum illa ad casum $B=0$, haec vero ad casum $A=0$, adstringitur.

§ 1. Tertius factor $\mathfrak{D} - \mu\beta\epsilon - \frac{\lambda}{\mu}$ nihil monstrat, quia eius annihilatio cum aequatione $\mathfrak{D}\mathfrak{D} = 1 + \left(\mu\beta\epsilon + \frac{\lambda}{\mu}\right)^2$ consistere nequit, sicque duos tantum casus habemus, resolutionem algebraicam admittentes, scilicet si vel $B=0$, vel $A=0$. Praeterea vero etiam tertius casus supra evolutus, quo erat $A=B$, et $D=0$ $E=0$, hic sponte se offert, tum enim aequatio §. 38. abit in hanc: $\frac{dr}{\sqrt{(A+B)r(1-r)}} = \frac{ds}{\sqrt{s}}$, quae subsistere nequit, nisi sit $ds=0$, ideoque $s = \frac{p}{q} = \frac{\text{tang. } \frac{1}{2}\zeta}{\text{tang. } \frac{1}{2}\eta} = \text{Const.}$ qua aequatione hyperbola definitur. Reliquis casibus constructio aequationis

$$\frac{dr}{\sqrt{r(A+B+D+2Er-(A+B-D)r)}} = \frac{ds}{\sqrt{s(B-A-D+2Es-(B-A+D)s)}}$$

in subsidium est vocanda. Quod enim haec aequatio in genere integrale algebraicum non admittat, vel ex casu $D=A+B$ patet, quo prius membrum a quadratura sectionum conicarum pender, posterius vero altiores quadraturas postulat.

§ 2. Inventa autem relatione inter r et s , unde simul ratio angulorum ζ et η innotescit, cognitio motus per tempus hauritur. Cum enim sit

$$v v u u d\zeta d\eta = 2gadt^2 (A \cos \zeta + B \cos \eta + D)$$

ob

ob. $v = \frac{a \sin. \eta}{\sin. (\zeta + \eta)}$ et $u = \frac{a \sin. \zeta}{\sin. (\zeta + \eta)}$, atque tang. $\frac{1}{2} \zeta = p$

et tang. $\frac{1}{2} \eta = q$, erit $d\zeta = \frac{dp \sin. \zeta}{p}$, et $d\eta = \frac{dq \sin. \eta}{q}$, seu

$$d\zeta = \frac{dp}{1+pp} \text{ et } d\eta = \frac{dq}{1+qq}, \text{ hincque porro:}$$

$$v = \frac{a q (1+pp)}{(p+q)(1-pq)} \text{ et } u = \frac{a p (1+qq)}{(p+q)(1-pq)}, \text{ unde fit}$$

$$\frac{a^2 ppq (1+pp)(1+qq) d p d q}{(p+q)^2 (1-pq)^2} = 2 g d t^2 \left(\frac{A(-pp)}{1+pp} + \frac{B(1-qq)}{1+qq} + D \right).$$

Fiat iam porro $p q = r$, $\frac{p}{q} = s$, seu $p p = r s$ et $q q = \frac{r}{s}$.

erit $2 p d p = r d s + s d r$ et $2 q d q = \frac{s d r - r d s}{s s}$, ergo

$4 p q d p d q = \frac{s s d r^2 - r r d s^2}{s s}$, hincque tandem:

$$\frac{a^2 (r+s)^2 (1+rs)(ssdr^2 - rrds^2)}{(rs(1+s)^2(1-r))^2} = 2 g d t^2 \left(\frac{A(1-rs)}{1+rs} + \frac{B(s-r)}{r+s} + D \right).$$

53. Ponamus nunc breuitatis gratia:

$$R R = r(A + B + D + 2 E r - (A + B - D) r r)$$

$$S S = s(B - A - D + 2 E s - (B - A + D) s s)$$

vt fit $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$, statuamusque

$$\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S} = dV, \text{ vt fit } dr = R dV \text{ et } ds = S dV, \text{ fietque}$$

$$2 g d t^2 = \frac{a^2 (r+s)^2 (1+rs)^2 (R R s s - S S r r) d V^2}{r s (1+s)^2 (1-r)^2 (A(r+s)(1-rs) + B(s-r)(1+rs)) + D(s+r)(1+rs))^2}.$$

Est vero

$$R R s s - S S r r = r s (A(r+s)(1-rs) + B(s-r)(1+rs) + D(r+s)(1+rs))$$

quo valore substituto prodit

$$2 g d t^2 = \frac{a^2 (r+s)^2 (1+rs)^2 d V^2}{(1+s)^2 (1-r)^2}, \text{ ideoque}$$

$$d t V^{\frac{2g}{a}} = \frac{a(r+s)(1+rs) d V}{(1+s)^2 (1-r)^2} = a d V \left(\frac{r}{(1-r)^2} + \frac{r}{(1+s)^2} \right)$$

ita vt fit

$$\frac{d t V^{\frac{2g}{a}}}{a V a} = \frac{d r V r}{(1-r)^2 \sqrt{(A+B+D+2 E r - (A+B-D) r r)} + \frac{d s V s}{(1+s)^2 \sqrt{(B-A-D+2 E s - (B-A+D) s s)}}}$$

sicque

sicque etiam determinatio temporis ad integrationem formularum simplicium est perducta.

54. Cum igitur hoc problema, quod primo aspectu vix facilius quam id, quo omnia tria corpora mobilia assumuntur, visum erat, perfecte resolvere licuerit, maiorem spem concipimus, fore aliquando, ut et istud problema, cui tanquam fundamento vniuersa Astronomia inniti est censenda, resoluator. Equidem fateor, me hinc nullam adhuc viam ad hunc scopum perueniendi perspicere, sed etiam ad hoc plurimos ac fortasse operosissimos conatus requiri agnosco. Caeterum circa hoc ipsum problema, quod hic tractaui, observationem Geometris forte haud ingratam adiicio, scilicet praeter casus hic euolutos, innumerabiles alios dari, quibus curua, a corpore M descripta, futura sit algebraica, quarum inuestigatio Analyti haud contemnenda incrementa allatura viderur.

55. Quanquam autem solutionem huius problematis ad quadraturas curuarum perduximus, tamen molestum foret, curuam a corpore M descriptam definiere multoque magis ad datum tempus locum corporis assignare. Sin autem huiusmodi casus in mundo existeret, operae pretium esset, hanc solutionem accuratius euoluere, quod hoc modo commodissime fieri posse videtur. Pro tali scilicet casu, postquam per plura tentamina constantes A , B , D , E proxime saltem innotuerint deinceps corrigendae, tabula condi debet pro singulis valoribus ipsius r valores conuenientes litterae s referens, cui deinceps tabula tempora t exhibens

bens adiungi deberet, ex qua porro vicissim pro dato tempore t valores litterarum r et s , hincque angulos ζ et η concludere liceret. Quae determinatio si cum observationibus minus conueniret, indicio id esset, constantes non recte esse assumptas, sicque tandem pluribus huiusmodi tabulis constructis, veritas inde non difficulter erueretur.

56. Cum autem inprimis et corporis M loca nosse conueniat, vbi eius distantia ab alterutro punctorum fixorum A et B est maxima vel minima, quemadmodum hoc definiri oporteat videamus. Quia distantia AM est $v = \frac{a \sin. \eta}{\sin. (\zeta + \eta)}$, eius differentiale

$$\frac{dv}{v} = \frac{d\eta \cos. \eta \sin. (\zeta + \eta) - (d\zeta + d\eta) \sin. \eta \cos. (\zeta + \eta)}{\sin. (\zeta + \eta)^2} = \frac{d\eta \sin. \zeta - d\zeta \sin. \eta \cos. (\zeta + \eta)}{\sin. (\zeta + \eta)^2}$$

nihilò aequale positum, seu $\frac{d\eta}{\sin. \eta} = \frac{d\zeta}{\sin. \zeta} \cos. (\zeta + \eta)$ indicabit loca, quibus distantia AM est vel maxima, vel minima. Posito ergo $\tan. \frac{1}{2} \zeta = p$ et $\tan. \frac{1}{2} \eta = q$,

ob $\cos. (\zeta + \eta) = \frac{(1 - pp)(1 - qq) - 2pq}{(1 + pp)(1 + qq)}$, habebimus $\frac{dq}{q} = \frac{dp}{p} \cdot \frac{(1 - pp)^2 - (p + q)^2}{(1 + pp)(1 + qq)}$.

Factoque porro $p q = r$, $\frac{p}{q} = s$, seu $p = \sqrt{rs}$, $q = \sqrt{\frac{r}{s}}$,

fiet $(\frac{dr}{r} - \frac{ds}{s})(s(1 + rr) + r(1 + ss)) = (\frac{dr}{r} + \frac{ds}{s})(s(1 - r)^2 - r(1 + s)^2)$

seu $dr(1 + s)^2 = ds(1 - r)^2$. Vbi ergo est $\frac{dr}{(1 - r)^2} = \frac{ds}{(1 + s)^2}$ ibi distantia $AM = v$ est vel maxima vel minima.

57. Cum igitur supra inuenerimus $\frac{dr}{R} = \frac{ds}{S}$, pro his locis habemus $\frac{R}{(1 - r)^2} = \frac{S}{(1 + s)^2}$, vnde relatio inter quantitates finitas r et s eruitur, quae est:

$$r(1 + s)^2 (A + B + D + 2Er - (A + B - D)rr) = s(1 - r)^2 (B - A - D + 2Es - (B - A + D)ss)$$

Tom. X. Nou. Comm.

H h

vnde

vnde posito breuitatis gratia

$$\frac{A+B+D}{2E} = m, \quad \frac{B-A-D}{2E} = n$$

$$\frac{A+B-D}{2E} = \mu, \quad \frac{B-A+D}{2E} = \nu$$

vt sit $\mu + \nu = m + n$, enascitur haec aequatio

$$\begin{aligned} & +mr+rr \quad -\mu r^2 \quad +4(n-\mu)r^2s-nr^2s \quad -r^2ss \\ & -ns+4(m+n)rs+(4-6n)rrs+4(m-\nu)rs^2+(4-6\mu)r^2ss-4(\mu+\nu)r^2s^2+\nu r^2s^2 \} = 0 \\ & -ss \quad +(4+6m)rss \quad +(4+6r)rrs^2+rrs^2 \quad +\mu r^2s^2 \\ & \quad \quad \quad +\nu s^2 \quad \quad \quad +mrs^2 \end{aligned}$$

quae aequatio in genere nullos factores habere videtur.

At aequatio inter p et q erit

$$(p+q)^4(m+pq-\mu p p q q)=(1-pq)^4(nqq+pq-\nu p p).$$

58. Restitutis autem ipsis angulis ζ et η , inter eos aequatio pro hoc casu, quo distantia v fit vel maxima vel minima, ita se habebit:

$$\begin{aligned} \sin. \left(\frac{\zeta+\eta}{2} \right)^4 & (D(1+\cos. \zeta \cos. \eta) + (A+B)(\cos. \zeta + \cos. \eta) \\ & \quad \quad \quad + E \sin. \zeta \sin. \eta) = \\ \cos. \left(\frac{\zeta+\eta}{2} \right)^4 & (D(\cos. \zeta \cos. \eta - 1) + (B-A)(\cos. \zeta - \cos. \eta) \\ & \quad \quad \quad + E \sin. \zeta \sin. \eta) \end{aligned}$$

vbi est $\sin \left(\frac{\zeta+\eta}{2} \right)^4 = \frac{1}{4}(1 - \cos(\zeta + \eta))^2$ et $\cos. \left(\frac{\zeta+\eta}{2} \right)^4 = \frac{1}{4}(1 + \cos. (\zeta + \eta))^2$ vnde colligimus:

$$(1 + \cos. (\zeta + \eta))^2 (A \cos. \zeta + B \cos. \eta + D) = 2 \cos. (\zeta + \eta) (A \cos. \eta + B \cos. \zeta + D \cos. \zeta \cos. \eta + E \sin. \zeta \sin. \eta)$$

quae autem aequatio aeque parum resolutionem admittit. Caeterum quia permutatis angulis ζ , η et massis A et B aequatio non mutatur, eadem loca indicat, vbi distantia $BM = u$ fit vel maxima vel minima. Verum radice quadrata extracta bini casus a se inuicem separantur.

DE

